

# Redovisning av LUM

Civilsamhället som resurs för nyanländas väg  
till egen bostad i Hägersten-Älvsjö

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Projektets namn</b><br>Civilsamhället som resurs för nyanländas väg till egen bostad i Hägersten-Älvsjö                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Beviljat belopp</b><br>350 000 kronor                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>År</b><br>2021 (projektår 1)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Stadsdelsförvaltningens namn, avdelning/enhet</b><br>Hägersten-Älvsjö Stadsdelsförvaltning<br>Avdelningen för samhällsplanering och intern service<br>Enheten för medborgarservice                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Kontaktperson för projektet, namn, e-post, tfn</b><br>Sabrina Hansson, Enhetschef<br><a href="mailto:sabrina.hansson@stockholm.se">sabrina.hansson@stockholm.se</a><br>08-50821350                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Ansvarig avdelnings-/enhetschef, namn, befattning</b><br>Linda Palo, avdelningschef, avdelningen för samhällsplanering och intern service<br><b>E-post:</b> <a href="mailto:linda.palo@stockholm.se">linda.palo@stockholm.se</a><br><b>Telefon:</b> <a href="tel:0850822033">0850822033</a><br><br>Sabrina Hansson, enhetschef, enheten för medborgarservice<br><b>E-post:</b> <a href="mailto:sabrina.hansson@stockholm.se">sabrina.hansson@stockholm.se</a><br><b>Telefon:</b> <a href="tel:0850821350">0850821350</a><br><br><input checked="" type="checkbox"/><br><br>Kryss i rutan intygar att projektet har genomförts enligt beslut om projektplan och budget.<br><br><input type="checkbox"/><br><br>Kryss i rutan innebär att projektet inte har gjort av med samtliga beviljade medel. Följande summa ska betalas/har betalats tillbaka till Socialförvaltningen: _____ kr.<br>Undertecknad av<br><br>I Stockholm den 2022-02-28<br><br>_____<br>Linda Palo |

**Ekonomisk redovisning**

Rapporten ska avse beräknade intäkter och kostnader för projektperioden.

**Intäkter**

|                                    |                  |
|------------------------------------|------------------|
| Beviljat belopp från socialnämnden | 350 000 kr       |
| Egen insats                        | 115 500 kr       |
| Övriga intäkter                    | Ange belopp här. |
| <b>Summa</b>                       | 465 500 kr       |

**Kostnader**

|                                                                |                  |
|----------------------------------------------------------------|------------------|
| Personalkostnader inkl. sociala avgifter                       | 178 420 kr       |
| Administrativa kostnader (möteslokaler, förtäring, telefon)    | 287 224 kr       |
| Utbildningskostnader (föreläsare, material)<br>HBTQ utbildning | Ange belopp här. |
| Övriga kostnader                                               | Ange belopp här. |
| <b>Summa</b>                                                   | 465 644 kr       |

Skicka ett inscannat undertecknat exemplar av redovisningen till  
Socialförvaltningens funktionsbrevlåda [fou.sof@stockholm.se](mailto:fou.sof@stockholm.se)

Eventuella frågor besvarar via [fou.sof@stockholm.se](mailto:fou.sof@stockholm.se)

**Redovisning lämnas senast 28 februari nästföljande år.**

## SAMMANFATTNING

I Hägersten-Älvsjös stadsdelsområde finns SHIS:s boende för nyanlända. Under sommaren 2020 har en anläggning med modulhus på Personnevägen tagits i bruk. Anläggningen ger bostad åt ett 60-tal barnfamiljer som ska flytta vidare till eget boende år 2022. Detta ställer stora krav på den enskilde att under boendetiden själv ordna med egen bostad och det ställer stora krav på stadens funktioner att ge god och tillgänglig vägledning i bostadsfrågor.

Syftet med projektet är att möjliggöra för civilsamhället att bidra till bostadsvägledning för nyanlända och på så sätt bli ett betydelsefullt komplement till stadens egna insatser. Projektet genomförs i samverkan med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. Arbetet har lagts upp utifrån vilka resurser som finns tillgängliga i respektive förvaltning och stadsdelsområde.

Under projektår 1 har följande mål satts upp och genomförts.

- Framtagandet av ett kommunikationsmaterial rörande bostadssituationen för nyanlända för medarbetare i förvaltningens verksamheter, SHIS och för frivilligorganisationer som i sitt arbete/verksamhet möter nyanlända.
- Kommunikationsmaterialet används och modeller för spridning testas
- De organisationer som deltar i volontärverksamheten har god kännedom om nyanländas bostadssituation i Stockholms stad, den enskildes ansvar för bostadsanskaffning och den vägledning som finns att tillgå inom SHIS och stadsdelsförvaltningen

Samhällsvägledarna har inom ramen för projektet satt ihop ett utbildningsmaterial för volontärer. Materialet har valts utifrån vad volontärerna kan ha nytta av i bostadsvägledningen. Utbildningsmaterialet består av material från stadens eget bostadsvägledningsmaterial samt material från bland annat Stockholms bostadsförmedling. Materialet har delats ut i samband med utbildningarna för volontärerna som bestod av ett rekryteringstillfälle, två utbildningstillfällen samt ett workshop-baserat tillfälle efter volontärernas egna önskemål om att med stöd från stadsdelens samhällsvägledare själva få vara praktiska och navigera på olika bostads-sidor.

Det visade sig vara betydligt svårare och en stor utmaning att rekrytera volontärer till bostadsvägledning än man från början räknat med. Flera föreningar som vanligtvis ägnar sig åt läxhjälp, språkcafé och liknande i vårt stadsdelsområde, kände att det var ett för stort ansvar med bostadsvägledning och var i flera fall osäkra på om de skulle klara av det. Vidare finns många äldre volontärer i stadsdelsområdets föreningar som uttryckte en osäkerhet kring tekniska bitar så som att navigera på bostadsförmedlingars och hyresvärdars hemsidor. Bostadsfrågans komplexa karaktär bidrar till att man från civilsamhällets sida känner osäkerhet och inte vill "binda" sig till uppdraget, det vill säga att frågan uppfattas som ansvarstyngd.

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Sammanfattning\_\_\_\_\_
2. Bakgrund\_\_\_\_\_
3. Syfte\_\_\_\_\_
4. Avgränsning\_\_\_\_\_
5. Metod och material\_\_\_\_\_
6. Resultatredovisning\_\_\_\_\_
- 6.1 Strategiskt värde för staden som helhet\_\_\_\_\_
- 6.2 Jämställdhet\_\_\_\_\_
7. Slutsatser och förslag\_\_\_\_\_
8. Referens, källor\_\_\_\_\_
9. Bilagor\_\_\_\_\_

**Slutrapport för**

år, 2021

**Dnr:** HÄ 2022/141**Utgivare:** Socialförvaltningen**Kontaktperson:** Sabrina Hansson

Detta projekt har finansierats med FoU-medel från Socialförvaltningen i Stockholms stad

## BAKGRUND

---

I Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde finns SHIS:s boende för nyanlända. Under sommaren 2020 har en anläggning med modulhus på Personnevägen tagits i bruk. Anläggningen ger bostad åt ett 60-tal familjer som ska flytta vidare till eget boende år 2022. Detta ställer stora krav på den enskilde att under boendetiden själv ordna med egen bostad och det ställer stora krav på stadens funktioner att ge god och tillgänglig vägledning i bostadsfrågor.

Det finns ett stort behov av entydig och tillgänglig kommunikation vad gäller bostadsfrågan från stadens medarbetare som i olika funktioner och situationer möter nyanlända. På samma sätt finns det behov av att frivilliga krafter i föreningsliv och civilsamhälle som möter nyanlända har kännedom om stadens hållning i frågan och kunskap om vart man kan hänvisa nyanlända med behov av vägledning på bostadsmarknaden.

Att utveckla samverkan med volontärer från föreningsliv och civilsamhälle för att påskynda nyanländas etablering i samhället är önskvärt och nödvändigt. I de fall där volontärer medverkar i bostadsvägledning för nyanlända behöver de ha god kännedom om stadens hållning i bostadsfrågan och de behöver ha kunskaper om bostadsmarknaden och hur man på bästa sätt vägleder och hänvisar.

## SYFTE

---

Möjliggöra för civilsamhället att bidra till bostadsvägledning för nyanlända. Den vägledning som volontärerna tillhandahåller ska vara av god kvalitet och ligga i linje med stadens förhållningssätt och utgå från kvalitetssäkrat material och metoder. Vägledningen blir på så sätt ett betydelsefullt komplement till stadens egna insatser.

## AVGRÄNSNING

---

Målgruppen för projektet är nyanlända tredjelandsmedborgare som har fått uppehållstillstånd och blivit kommunanvisade till Stockholm och som bor i genomgångsbostäder hos SHIS-bostäder i Hägersten-Älvsjö stadsdelsområde. Deltagare i projektet prioriteras utifrån återstående kontraktstid samt behov av stöd att bli mer självgående. Barnfamiljer är prioriterad målgrupp.

## METOD OCH MATERIAL.

---

Projektet genomförs i samverkan med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning. Planering och genomförande av respektive projekt sker i samverkan med berörda funktioner i respektive förvaltning, civilsamhällesorganisationerna och SHIS. Arbetet har lagts upp utifrån vilka resurser som finns tillgängliga i respektive förvaltning och i stadsdelsområdet.

En styrgrupp har bildats och träffas en gång i månaden och planerar och följer upp arbetet mot projektmålen. Styrgruppen leds av enhetschefen för enheten för medborgarservice som även fungerar som projektsamordnare. I styrgruppen ingår även två samhällsväglare, sektionschef SHIS och två representanter från svenska kyrkan.

Projektsamordnaren har under året utarbetat en projektplan utifrån de mål som är satta för projektet år 1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning och Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning har haft nära samverkan kring utbildning av volontärer i bostadsvägledning samt framtagning av material, uppföljningar, analys och redovisningar.

Projektsamordnaren avrapporterar fortlöpande rörande projektets arbete till berörda ledningsfunktioner inom förvaltningen.

Projektet använder följande metoder för uppföljning och mätning av resultat.

### Intervjuer

Intervjuer med nyanlända som får bostadsvägledning av volontärerna samt volontärerna och övriga funktioner som deltar i projektet genomförs med följande frågeställningar:

- Hur väl fungerar samverkansmodellen med civilsamhälle som testas – fördelar och utmaningar?
- Hur väl fungerar framtaget materialet för de volontärerna som använder det?
- Upplever nyanlända som får bostadsvägledning via volontärerna att de har blivit mer självständiga i att söka egen bostad?
- Upplever nyanlända som får bostadsvägledning via volontärerna att det underlättar för dem att förstå bostadsmarknaden och närma sig möjligheter att få en egen bostad.

Intervjuunderlaget ska tas fram i samarbete med systerprojektet i Hässelby-Vällingby och börja användas under projektår 2, 2022.

### Enkät

Projektet har tagit fram en enkät som fylls i anonymt av de hyresgäster som flyttar ut, där de anonymt får svara på vilket stöd de har fått på väg till egen bostad samt om det har varit hjälpsamt för dem i sin bostadssökarprocess. Denna enkät har tagits fram i samverkan med systerprojektet i Hässelby-Vällingby.

### Statistik

Antal nyanlända som deltagit i projektet, könsuppdelad statistik, statistik över antal/andel barnfamiljer som deltagit, hur många har löst sin bostadssituation och på vilket sätt.

## **RESULTATREDOVISNING**

---

Under projektår 1 har följande mål satts upp och genomförts.

- Framtagandet av ett kommunikationsmaterial rörande bostadssituationen för nyanlända för medarbetare i förvaltningens verksamheter, SHIS och för frivilligorganisationer som i sitt arbete/verksamhet möter nyanlända.
- Kommunikationsmaterialet används och modeller för spridning testas
- De organisationer som deltar i volontärverksamheten har god kännedom om nyanländas bostadssituation i Stockholms stad, den enskildes ansvar för bostadsanskaffning och den vägledning som finns att tillgå inom SHIS och stadsdelsförvaltningen

Samhällsvägledarna har inom ramen för projektet satt ihop ett utbildningsmaterial för volontärer. Materialet har valts ut efter vad volontärerna kan ha nytta av i bostadsvägledningen.

Utbildningsmaterialet består av material från stadens eget bostadsvägledningsmaterial samt material

från bland annat Stockholms bostadsförmedling. Materialet har delats ut i samband med utbildningarna för volontärerna som bestod av ett rekryteringstillfälle, två utbildningstillfällen samt ett workshop-baserat tillfälle efter volontärernas egna önskemål om att med stöd från stadsdelens samhällsvägledare själva få vara praktiska och navigera på olika bösökar-sidor.

### STRATEGISKT VÄRDE FÖR STADEN SOM HELHET

---

Att öka genomströmningen och korta boendetiden i de av staden tillhandahållna genomgångsbostäder via SHIS är en strategiskt viktig fråga för Stockholms stad och en nödvändig förutsättning för att staden ska kunna leva upp till de krav som staten ställer på staden genom Bosättningslagen. Det är också en strategiskt viktig fråga för staden att motverka att de nyanlända som måste lämna sina genomgångsbostäder inte går ut i hemlöshet. Hemlöshet eller att vara hänvisad till tillfälliga ofta kostsamma boendelösningar eller att vara trångbodd motverkar god etablering i samhället både för barn och vuxna, leder till att barn och unga får sämre förutsättningar att klara skolan och kan på kort och lång sikt medföra ökade kostnader för akuta eller efterhjälpande insatser från socialtjänsten.

Att utveckla långsiktigt hållbar och målinriktad samverkan och samhandling med civilsamhället är ytterligare en strategiskt viktig fråga för stadens socialtjänst. Om bostadsfrågan för nyanlända familjer ska lösas måste alla resurser tas till vara och samordnas. På samma sätt som socialtjänstens egen verksamhet strävar efter att tillhandahålla evidensbaserade metoder och arbetssätt bör den verksamhet som sker i samverkan med civilsamhället tillämpa arbetssätt som testats och utvärderats.

### JÄMSTÄLLDHET

---

Något stadsdelsförvaltningen tidigt uppmärksammat i bostadsvägledningen är vikten av att alla vuxna i ett hushåll står i egen bostadskö. Anledningen till detta är egenmakt och att inte behöva vara beroende av en eventuell partners kötid. Vikten av detta är något som framförts till volontärerna under utbildningen. Betydelsefullt är också att försöka involvera alla vuxna i hushållet, till exempel båda föräldrarna i de fall det finns, så att inte allt ansvar för införskaffandet av ny bostad hamnar på en förälder. I flera tidigare fall i bostadsvägledningen observerades att kvinnor ofta tog på sig det stora ansvaret för att skaffa ny bostad. Fler faktorer kan förstås ha spelat in så som nivån på svenska språket och på så vis ha lättare än partnern för att kunna navigera på bostadsmarknaden.

Tidigare erfarenheter av bostadsvägledning i stadsdelen har också visat att det finns ett stort antal ensamstående kvinnor med barn boendes i stadsdelens genomgångsbostäder. Det finns ett stort värde i att ge dessa kvinnor verktyg och stöttning för att se till att de lyckas ta sig in på Stockholms ordinarie bostadsmarknad och på sikt skaffa sig en varaktig bostad.

Projektet kan bidra till ökad jämställdhet genom att samhällsvägledare utbildar och gör volontärer medvetna om ovan nämnda faktorer. Projektet kan på så vis bidra till uppmuntra att alla vuxna i ett hushåll involveras och engageras i att skaffa ny bostad samt se till att alla vuxna har egen kötid på Bostadsförmedlingen och andra hyresvärdar, såväl kommunala som privata.

## SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

---

Det visade sig vara betydligt svårare och en stor utmaning att rekrytera volontärer till bostadsvägledning än man från början räknat med. Flera föreningar som vanligtvis ägnar sig åt läxhjälp, språkcafé och liknande i vår stadsdel, kände att det var ett för stort ansvar med bostadsvägledning och var i flera fall osäkra på om de skulle klara av det. Vidare finns många äldre volontärer i stadsdelens föreningar som uttryckte en osäkerhet kring tekniska bitar så som att navigera på bostadsförmedlingars och hyresvärdars hemsidor. Bostadsfrågans komplexa karaktär bidrar till att man från civilsamhällets sida känner osäkerhet och inte vill ”binda” sig till uppdraget, det vill säga att frågan uppfattas som ansvarstyngd.

Arbetet med att rekrytera volontärer fortsätter under projektets gång. Under utbildningstillfällen ska det förmedlas tydligare till volontärerna vilket stöd de kan förvänta sig från samhällsvägledarna, till exempel att stadsdelsförvaltningens samhällsvägledare alltid kliver in i mer ”svåra” ärenden och att man som volontär inte är direkt ansvarig för att lösa nyanländas bostadssituation. Alla resurser måste tas tillvara och samordnas för att bostadsfrågan för nyanlända skall kunna lösas. Det finns ett enormt förtroendekapital i civilsamhälle och bland föreningar som förvaltningen inte kan matcha. Civilsamhället har en annan ingång i frågan och en helt annan maktbalans som är något att ta tillvara på och använda effektivt i bostadsvägledning.

Det har också märkts att det finns en enorm kraft i ”en vanlig Stockholmares” perspektiv. Det kan exempelvis röra sig om att förklara hur bostadsmarknaden fungerar, vad som är ”norm” i Stockholm och att normalisera pendlingstid och avstånd. Sådana saker som inte är lätta att förstå om man som nyanländ i Stockholm fick sitt genomgångsboende i Västertorp och studerar i Liljeholmen. Det är få Stockholmare som har en så kort restid mellan hem och sysselsättning. Detta kan naturligtvis vara målet på sikt men är ofta inte möjligt direkt när man skall hitta sin första varaktiga bostad i Stockholm. Volontärerna är en stor framgångsfaktor genom att presentera en verklighetstrogen bild för målgruppen.

Under projektår 2 (år 2022) kommer rekrytering och utbildning av volontärer att fortsätta, samt att en ny broschyr med information till nyanlända kring hur man söker ny bostad ska utformas med hjälp av stadsdelsförvaltningens kommunikatör. Utöver det kommer metoderna för uppföljning och mätning av resultat att utvecklas tillsammans med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning.

Under projektår 3 (år 2023) om det förlängs, kommer projektet att arbeta med erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning. Förvaltningen avser att år tre samarbeta med Hässelby-Vällingby-projektet för att ta fram en rapport som beskriver respektive projekts erfarenheter och analys över resultatet, och förhoppningen är att kunna visar på hur civilsamhället på olika sätt kan vara en resurs i stadens arbete för att stödja nyanlända i vägar till egen bostad i olika delar av staden. Projekten har redan presenterats i Arbetsmarknadsförvaltningens nätverk för samhällsvägledare från alla stadsdelsförvaltningar, där även representanter från Intro Stockholm och SHIS Bostäder ingår.

## REFERENSER, KÄLLOR

---

## BILAGOR

---

-